

*‘Werken met je eigen adem
fascineert me mateloos’*

Zwermkroonluchter, glas en staal, hoogte 150 cm
Fotografie Annemarie Sabelis

De lange adem van *Bibi Smit*

Glasblazen: ambacht of kunst?

'Ik kreeg het eeuwenoude ambacht pas echt onder de knie toen ik een paar jaar werkte als assistent in een klein Schots glasblaasatelier. Dit gebeurde volgens het meester-gezelsysteem: leren door observatie en dan oefenen, oefenen, oefenen. Mijn passie voor het glasblazen is zelfs na dertig jaar onverminderd groot gebleven. Een heet vloeibaar glas dansend aan het einde van de blaaspijp, daar kan ik echt van genieten. Ik ben een van de weinige glasblazers in Nederland die niet alleen ontwerpt, maar ook uitvoert, in een eigen atelier. Het is een heel nauwkeurig vak, goed gevoel voor timing is essentieel, anders gaat het glas met je aan de haal. Of je glasobjecten nu onder het label kunst, ambacht of design schaaft, zonder begrip van het materiaal en de technieken gaat het sowieso niet lukken.'

Bibi Smit ontdekte haar passie voor glasblazen tijdens een opleiding aan de kunstacademie in het Engelse Farnham. 'Uit vloeibaar materiaal een vorm laten ontstaan met behulp van je eigen adem; dat is een fascinatie die me nooit meer heeft losgelaten.' Herenhuis legt haar een aantal prikkelende dilemma's voor.

Wolken, vrij geblazen glas, installatie, breedte 70 cm
Fotografie Frieda Mellema | Uniquole

Inspiratie uit natuur of cultuur?

'Tja, wat is inspiratie? Voor mij geldt: dat wat ontroert en me kracht en energie geeft. Momenteel ben ik gegrepen door die prachtige Hollandse wolkenluchten en het licht dat daar doorheen kan spelen. Die luchten, vaak te zien vanuit mijn glasatelier, leidden tot mijn meest recente werk, de glazen wolken. Deze voeg ik samen tot gestapelde installaties met tinten die herinneringen oproepen aan onweersluchten, stapelwolken of de hemel die in vuur en vlam staat door de ondergaande zon. Deze wolkeninstallatie wordt gepresenteerd in de Salone del Mobile in Milaan, die dit jaar in juni plaatsvindt.

Momenteel is de natuur een inspiratiebron, maar wat me eerder enorm boeide waren oude familieverhalen. In een zoektocht naar herinneringen van voorbije generaties kregen thema's als verdriet, kwetsbaarheid, identiteit en continuïteit een plaats. Thema's wisselen elkaar af, dus het antwoord is: beide; natuur én cultuur.'

Vrij werk of opdrachtgevers?

'Het hete, vloeibare glas zelf is vaak ook een inspiratiebron. Vanuit experimenten ontwikkel ik nieuwe ideeën en vormen. Hierbij maak ik gebruik van bestaande technieken of verzijn ik nieuwe. Soms maak ik zelf nieuwe gereedschappen, zoals bijvoorbeeld de 'tros' met stalen soeplepels, die ik gebruik om de bollingen in de Wolk- en Ripples-objecten te vervaardigen. Ik probeer dan los te komen van de traditionele wetten en regels van het ambachtelijke glasblazen. Op die manier ontstaan eigentijdse ontwerpen. Spelen met glas is het. Vanuit die vrijheid werk ik ook het liefst. Mijn antwoord zou dus zijn: vrij werk. Toch zijn de feedback van toeschouwers en de restricties van opdrachtgevers of een expositieruimte ook welkom; vaak zie ik daar grappig genoeg niet een beperking, maar eerder een onverwachte mogelijkheid. Neem de grote installatie van honderden glazen vogels, de Zwerm van vijf meter breed, die ik voor de Salone in Milaan in 2018 maakte. Voor de daarop volgende expositie, Masterly The Hague, wilde de organisatie geen honderden voorgeboorde gaatjes in het plafond hebben en vroeg me het werk aan één haak te hangen. Het idee van een kroonluchter was geboren! Ik ging aan de slag en ontwikkelde een metalen ring-constructie. Nu konden de spreeuwen in een spiraal rondvliegen, duiken, zweven en naar boven draaien als in een tornado, elegant vliegend, elkaar net missend, in een soort georganiseerde

*Kreukelglasjes, hoogte 12 cm
Fotografie Tom Haartsen*

*‘De
Zwermkroonluchter
is ontstaan uit een
beperking’*

*Zwermkroonluchter in Palazzo Turati Milaan,
glas, staal en Led verlichting, hoogte 100 cm
Fotografie Laura Majolino*

*Lepelset, glas, lood en hout,
23x23 cm, hoogte 5 cm
Fotografie Tom Haartsen*

*Zelfgemaakte
soeplepel-
gereedschappen
voor het vormen van
het hete glas.*

chaos. In een later stadium werd de Zwermkroonluchter voorzien van Ledverlichting en verder ontwikkeld tot een uniek custom-made product. Het kan daardoor op vele manieren worden toegepast, zowel in woonhuizen als in bedrijfspanden. Samen met de opdrachtgever onderzoek ik de ideale vorm, plek en kleurstelling. Een boeiend proces.’

Unieke objecten of in serie (functioneel)?

‘Van beide kan ik enorm genieten, en het vult elkaar ook goed aan. De unica geven me de mogelijkheid al mijn gevoel erin te leggen. Ik probeer werk te maken dat zowel een fundamentele eenvoud als een innerlijke kracht -een soort mystieke uitstraling- bezit. Dat is mijn streven althans. Functionele objecten als vazen en drinkglazen hebben praktische eisen, maar die zie ik als een leuke uitdaging: schenkt het goed, staat het recht, houdt het lekker vast, drinkt het fijn en -veelgehoord- kan het in de afwasmachine? Mijn ontwerp Kreukelglazen ontstond na een ‘happy accident’ in het glasatelier, waarbij een glasbel aan de blaaspijp net iets te warm werd en inklapte. Ik zag de mogelijkheden voor een ontwerp, en oefende net zo lang tot ik een glasbel zodanig kon opwarmen en roteren dat ik die gecontroleerd kon laten kreukelen. Deze glazen zijn dus niet geblazen in een mal; de vorm ontstaat puur en alleen door gebruik te maken van de eigenschappen van het hete materiaal, de hitte en de zwaartekracht. Elk glas is daardoor net even anders en als je het glas oppakt zoeken je vingers zelf hun plek rond de deukjes. Hoe fijn is het dan om te horen van iemand, die last had van reuma, dat dit de enige glazen waren die ze goed vast kon houden! Want met mijn glasobjecten mensen blij maken en inspireren, dat is toch een van mijn grootste drijfveren.’

Meer informatie vindt u op www.bibismit.nl